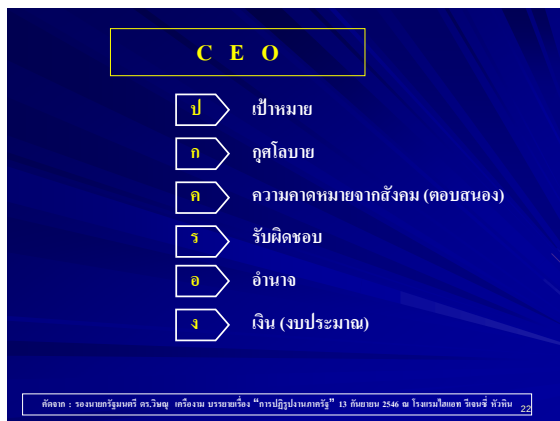


การบริหารราชการภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมการปกครอง

“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ของประชาชน”
ถือเป็นอุดมการณ์และจิตวิญญาณ ของนักปกครองทุกคน เป็นทั้งแรงกระตุ้นและแรงผลักดันภายในจิตใจ ให้ทำงานด้วยความมุ่งมั่น อดทน และเสียสละตนเอง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง คือ ประโยชน์สุขของประชาชน



การดำรงอยู่ของความมุ่งมั่นภายในจิตใจของนักปกครองข้างต้น ได้ถูกท้าทาย ทดสอบ และทวนย้ำจากแรงกดดันของภาวะแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งจากปัจจัยภายนอก คือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และปัจจัยภายใน คือ ระบบราชการ โครงสร้าง และทรัพยากรทางการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ฐานคติ ความเชื่อ และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จากอิทธิพลของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี บริโภคนิยม วัตถุนิยม และความเป็นปัจเจกบุคคล โดยยึดถือประโยชน์ส่วนตนมาก่อนหรือมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ

บริบทและภูมิสังคมรอบตัวที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นทั้งภัยคุกคาม และโอกาส ให้นักปกครองทุกคนต้องปรับตัวให้เกิดดุลยภาพของบทบาทหน้าที่ระหว่างราชการกับความเป็นส่วนตัวให้ได้อย่างเหมาะสม ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวคิดที่ปรากฏเป็นข้อเท็จจริงที่สามารถปฏิบัติได้ และเป็นไปอย่างยั่งยืน คือ การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการบริหารราชการ

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในมิติของ ภูมิธรรมและภูมิปัญญาสากล

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นปรัชญาที่สะท้อนถึงแนวคิดหลักซึ่งจะเป็นหนทางในการฟื้นฟูประเทศจากวิกฤตโดยได้ทรงพระราชทานแก่พสกนิกรให้ปฏิบัติชีวิตเรียบง่ายตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะสามารถอยู่รอดจากวิกฤตเศรษฐกิจ โดยทรงตรัสย้ำว่า “ถ้าเรารู้จักคำว่าพอ เราก็จะไม่ลำบากจากความโลภและจะไม่ไปทำลายทรัพยากร ไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่นเดือดร้อน” โดยความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจฐานราก หมายความว่าให้พอเพียงเริ่มด้วยพอมีพอกิน ในหมู่บ้านในชุมชน และมีการพัฒนา มีการแลกเปลี่ยน ระหว่างหมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด ประเทศ จึงกล่าวได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบสมดุลและนำไปสู่ความยั่งยืน

“...สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกิน และมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกิน หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ให้มีพอเพียงแก่ตัวเอง”
(พระราชดำรัส พระราชทานเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความ

รอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความพอเพียงมิได้มีความหมายในแง่เศรษฐศาสตร์แต่เพียงด้านเดียว แต่มีความหมายเชิงปรัชญา จริยธรรม คุณค่าและปทัสถานทางพฤติกรรมสำหรับการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้านอีกด้วย เป็นปรัชญาการพัฒนาที่เน้นทางสายกลาง เป็นความพอเพียงที่มีพลวัต (dynamic) และมีแง่มุมทางด้านปรัชญาและด้านเศรษฐศาสตร์ คือความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกภายใน และสามารถพึ่งตนเองได้



ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดหลักที่เป็นภูมิปัญญาสากล ซึ่งอดีตเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ นายโคฟี อันนัน ได้มองเห็นถึงความสอดคล้องว่าเป็นกระบวนการที่ใหม่สู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน โดยในคำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติในพิธีทูลเกล้าถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้กล่าวถึงเรื่องนี้อย่างชัดเจนและสะท้อนถึงการยอมรับในพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านในฐานะกษัตริย์นักพัฒนา (The World's Development King)

“ด้วยพระปรีชาสามารถในการเป็นนักคิดของใต้ฝ่าละอองธุลีระบาทและคุณูปการต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้นานาประเทศตื่นตัวในการปรับรูปแบบการพัฒนาสู่ความยั่งยืนภายใต้แนวคิดใหม่...ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งชี้ถึงแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำคัญใน

คุณธรรมและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอที่จะต้านทานผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากกระแสโลกาภิวัตน์...”

การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาที่สมดุล ให้ความสำคัญเรื่องความเสมอภาคและความเป็นธรรม คือ การพัฒนาที่สนองตอบความต้องการของชนรุ่นปัจจุบันที่คำนึงถึงชนรุ่นอนาคต เป็นกรอบบูรณาการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญเรื่องการบูรณาการระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนาสำหรับเป็นพื้นฐานในกระบวนการตัดสินใจนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ การพัฒนาแบบยั่งยืนเป็นทัศนภาพใหม่ของการพัฒนา โดยมองว่าการพัฒนาแบบยั่งยืนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ในลักษณะพลวัตระหว่างเป้าหมายของ 3 ระบบย่อย กล่าวคือ ระบบชีวภาพ ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคม

อ.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาและได้เสนอกรอบนโยบายการจัดการบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกำหนดเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ความผาสุก ความอยู่ดีมีสุข หรือความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีองค์ประกอบของความยั่งยืน ประกอบด้วย ปัจจัยที่ประสานสัมพันธ์เป็นระบบที่เกื้อหนุน รวม 6 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ความเป็นธรรมในสังคม
- 2) ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ
- 3) ความสมดุลของระบบนิเวศน์
- 4) การอนุรักษ์ฐานทรัพยากรธรรมชาติ
- 5) การยอมรับเทคโนโลยีที่เหมาะสม และ
- 6) การเสริมสร้างสมรรถนะด้านสถาบัน

ย่อมเห็นได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนมีรากฐานสำคัญจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับหลักคิดเศรษฐศาสตร์แนวพุทธที่ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจพึ่งตนเอง ประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งนำไปสู่ความร่มเย็น

และความสุขอย่างแท้จริง โดยนัยนี้ “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงมีความหมาย เป็นทั้งมาตรการเร่งด่วนและในขณะเดียวกันเป็นการฟื้นฟูและวางรากฐานทางจิตสำนึก และวัฒนธรรมเพื่อการดำรงอยู่และคุณภาพชีวิตในสังคมโลกซึ่งมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการภาครัฐ

การจัดการภาครัฐ มุ่งผลลัพธ์ในเรื่องของสวัสดิการหรือประโยชน์ของสังคมที่เหมาะสม สำคัญ โดยสรุปของหลักการพื้นฐานของการจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักธรรมาภิบาล หลักความเสมอภาค ความเป็นธรรม ในสังคม และหลักการเสริมพลัง (การมีส่วนร่วม) ส่วนผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา คือประโยชน์สาธารณะ คุณภาพชีวิต ความผาสุกที่ยั่งยืน และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน



การจัดการภาครัฐแนวใหม่ จะให้ความสำคัญเรื่อง การสร้างธรรมาภิบาล ความเป็นธรรม ในสังคม การให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคประชาสังคมและการเสริมพลังประชาชน ตลอดจนการนำแนวทางการจัดการแบบภาคธุรกิจมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การภาครัฐ เป็นแนวคิดหลักในการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ เพื่อตอบสนองและปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น กระแสโลกาภิวัตน์ การเปิดเสรี การแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง และการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

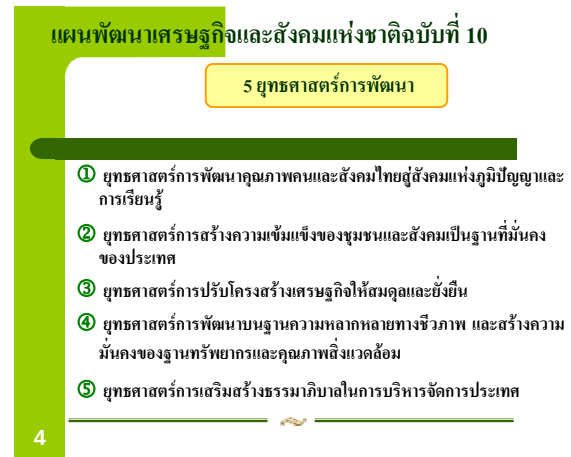
ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยได้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ได้ให้ความสำคัญในการมุ่งสู่สังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยใช้ดัชนีความอยู่ดีมีสุข ดัชนีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและดัชนีการพัฒนายั่งยืน โดยพิจารณาว่าประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในบริบททางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและกระแสโลกาภิวัตน์ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยได้เชิญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยให้ความสำคัญในมิติต่างๆ ดังนี้

ด้านสังคม เน้นเรื่องการพัฒนาศักยภาพ คุณภาพ และการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึก

ด้านเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง การพึ่งตนเองและการพัฒนาความมั่นคงด้านพลังงาน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ**ด้านกลไกและกระบวนการ** เน้นการจัดทำยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาวิจัยมากขึ้น



กรอบทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในภาพรวมได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืน” โดยนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติ ทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกระบวนการพัฒนาที่ผ่านมาใช้ทรัพยากรเป็นฐานการผลิต

ส่งผลทำให้เป็นการทำลายฐานทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางสังคม และกระทบต่อความมั่นคงเข้มแข็งของทุนทางเศรษฐกิจ และความอยู่ดีมีสุขของสังคมมนุษย์ในระยะยาว

ดังนั้น ความเชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการ และเกื้อกูลกันระหว่างทุนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จะเป็นหนทางที่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความอยู่ดีมีสุข และความมั่นคงยั่งยืนของสังคมได้ตลอดไป

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารราชการ

หลักการและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นหลักการที่นำไปสู่ความสมดุล ความมั่นคง ความยั่งยืน ของชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยอำนวยการให้เกิดความผาสุกของประชาชน ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนมีความเข้มแข็ง องค์การภาครัฐและระบบราชการเป็นที่เชื่อถือศรัทธา ความสามารถในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การบริหารการพัฒนาประเทศ มีเสถียรภาพและความเจริญก้าวหน้าและสุดท้ายบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เราจะพบว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความเชื่อมโยงและเสริมคุณค่ากับปรัชญาการจัดการภาครัฐและการบริหารการพัฒนา ดังนี้

ความพอประมาณ สะท้อนถึง การมีทิศทางนโยบายที่สมดุลและมีบูรณาการ บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง (Self Reliance) ความพอประมาณ เป็นหลักการสำคัญในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับศักยภาพของประเทศ มีกรอบทิศทางนโยบายที่มีความสมดุลทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สุดโต่งเกินตัว หรือดำเนินนโยบายการพัฒนาที่เป็นการก่อหนี้สาธารณะที่เกินตัว การดำเนินนโยบายอย่างรอบครอบและไม่สร้างผลกระทบต่อภาครัฐและภาคประชาชน ส่งเสริมการพัฒนาบนพื้นฐานขององค์ความรู้และภูมิปัญญาไทย

ความมีเหตุผล หมายถึงการมีเจตนาธรรมเชิงกลยุทธ์ และมีการตัดสินใจในทางการบริหารที่สมเหตุสมผล ความมีเหตุผลยังหมายถึงความสามารถในการนำทรัพยากรมาใช้ได้อย่างเหมาะสม มีการกระจาย

ทรัพยากร และการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคมผ่านนโยบายสาธารณะอย่างเป็นธรรม กระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายอยู่บนพื้นฐานของความรู้และข้อมูลที่ถูกต้อง และมีธรรมาภิบาล นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับคุณธรรมของผู้นำในการยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง การมีวิสัยทัศน์ การนำศักยภาพของบุคลากรในการนำองค์การโดยยึดหลักความมีเหตุผล

ส่วนองค์ประกอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี สะท้อนถึงความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันพลวัต การเปลี่ยนแปลงจากภายในและกระแสโลกาภิวัตน์ มีการจัดการความเสี่ยง และมีศักยภาพความสามารถจัดการในสภาวะวิกฤต การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ขึ้นอยู่กับการเสริมสร้างสังคมอุดมปัญญา เป็นสังคมฐานความรู้มากกว่าสังคมฐานอำนาจ ทั้งอำนาจการเมืองและอำนาจเศรษฐกิจ การพัฒนาและยกระดับองค์การภาครัฐสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์การแห่งเกียรติภูมิและศักดิ์ศรี การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล การเสริมสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมองค์การที่เกื้อหนุนการจัดการยุคใหม่ การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาคเอกชน และองค์การประชาสังคม การจัดการความเสี่ยง การเสริมสร้างนวัตกรรมและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาระบบสัญญาณเตือนภัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากภายในและภายนอก

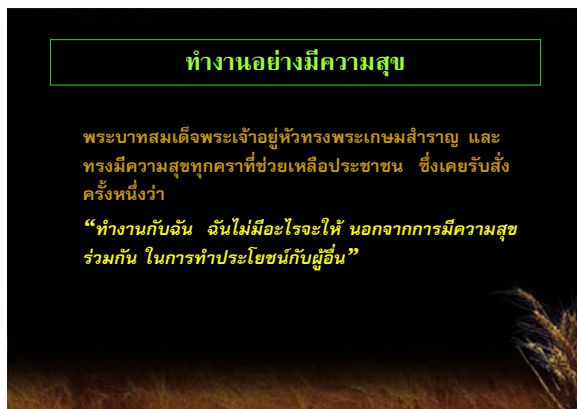
สำหรับเงื่อนไขหลัก ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการภาครัฐ หมายถึง การมีธรรมาภิบาล การยึดมั่นในจริยธรรม คุณธรรมและการดำเนินงานบนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ

เงื่อนไขคุณธรรม ครอบคลุมถึงความซื่อสัตย์ การเจริญสติปัญญา ชยันตอดทน เอื้อเฟื้อแบ่งปัน ทั้งนี้คุณธรรมจะเกิดขึ้นได้และได้รับการตระหนัก จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลขององค์การภาครัฐ ทั้งธรรมาภิบาลทางการเมือง และธรรมาภิบาลทางการบริหาร มีการยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกของผู้นำทุกระดับ การมุ่งประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวม ดำเนินชีวิตแบบพอเพียง การปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of Interest) การทุจริตคอร์รัปชัน และการทุจริตเชิงนโยบาย การอภิบาลความดี การส่งเสริมคนดีและสร้างเครือข่ายคนดีให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศ

เงื่อนไขความรอบรู้ หมายถึงความรู้และภูมิปัญญา การจัดการภูมิปัญญาและนวัตกรรม

ซึ่งองค์ประกอบและเงื่อนไขสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของการจัดการภาครัฐ

เงื่อนไขความรู้ หมายถึงการให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมเวทีและเครือข่ายการเรียนรู้ การปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทำการศึกษาวิจัยเพื่อรับใช้สังคมโดยเฉพาะการเพิ่มสมรรถนะของบุคลากรทุกระดับ การเสริมพลังประชาชนที่อ่อนแอด้วยโอกาส และเสียเปรียบในสังคม ให้มีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง



กล่าวโดยสรุป ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพื้นฐานซึ่งเป็นแก่นของการจัดการวิถีชีวิตที่เป็นพื้นฐานของการจัดการภาครัฐ ทั้งภูมิธรรม ภูมิปัญญาและภูมิคุ้มกันสู่ภูมิสังคมที่สมดุลและความผาสุกที่ยั่งยืน นักปกครอง คือเป็นนักบริหารงานภาครัฐที่สำคัญ เป็นกลไกปฏิสัมพันธ์กับประชาชนและสร้างความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการบริหารราชการ ดังนั้น นักปกครอง ต้องยึดถือทั้งหลักกฎหมาย ความเป็นธรรมในสังคม การดูแลผู้ด้อยโอกาส ความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง และความสงบสุขของประเทศ โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เป็นพลังแห่งจิตใจและเป็นหลักในการปฏิบัติตน

หมายเหตุ

ขอขอบคุณความรู้จากบทความ “ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงกับการจัดการภาครัฐ” ไพโรจน์ ภัทรนรากุล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และ สศช.

.....